

Nr indeksu 363103 590303
PL ISSN 0023-5903 -5903

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik C

Nr 1

WARSZAWA 1993

<http://rcin.org.pl>

INFORMACJA DLA AUTORÓW „KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO”

Trudna sytuacja finansowa „Kwartalnika Historycznego” (brak funduszy na przepisywanie tekstów autorskich) zmusza nas do wprowadzenia ścisłych rygorów, dotyczących formy tekstów nadsyłanych do druku w naszym piśmie.

1. Wszystkie teksty muszą być składane w dwóch egzemplarzach, przepisanych według obowiązujących norm wydawniczych: na stronie 30 wierszy po około 60 znaków, z marginesem z lewej strony, szerokości 4—5 cm. Poprawki i uzupełnienia w tekście muszą być ograniczone do minimum i nie mogą przekraczać trzech na jednej stronie; nie stosujemy żadnych podkreśleń.

2. Układ pierwszej strony artykułu i artykułu recenzyjnego (tj. obszerniejszej, polemicznej recenzji) musi wyglądać następująco: z lewej strony u góry imię i nazwisko Autora i pod nim w nawiasie miasto, w którym pracuje; poniżej tytuł na środku strony (na osi). Wszystkie te elementy należy pisać pismem tekstowym, nie zaś samymi wielkimi literami.

3. W recenzji ponad tekstem należy umieścić kolejno: imię (w formie rozwiniętej) i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej); jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule należy podać imię i nazwisko redaktora; następnie — w przypadku pracy wielotomowej — liczbę tomów lub części (np. t. 1—2) cyframi arabskimi i dalej: miejsce i rok wydania, liczbę stron, na ostatnim miejscu nazwę wydawcy. Imię i nazwisko Autora recenzji oraz miasto, w którym pracuje — na końcu tekstu z prawej strony

4. Teksty do działu „Kronika” zawierają tytuł (na osi); podpis Autora jak w recenzji.

5. Wspomnienia pośmiertne: w tytule imię i nazwisko osoby, której tekst dotyczy, pod nim w nawiasach dokładne daty życia; podpis Autora jak w recenzji.

6. Przypisy następują w maszynopisie po tekście zasadniczym, od nowej strony. Numery przypisów należy umieszczać we frakcji górnej, bez nawiasów lub kropek, w wierszu z wcięciem akapitowym. Odnośniki do przypisów w tekście są umieszczane przed kropką kończącą zdanie (z wyjątkiem, gdy kończy je skrót: w. — wiek lub r. — rok) albo przed przecinkiem wewnątrz zdania (z wyjątkiem, gdy muszą być umieszczone między słowami, których nie oddziela przecinek).

7. W tekstach zasadniczych stosujemy ogólnie przyjęte skróty (np., itp., m. in., etc. oraz inne podobne), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek), inne zaś w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską wówczas gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w ich brzmieniu słownym (16 V 1935 r.; 16 maja; w maju 1935 r.).

8. W przypisach stosujemy skróty jak w punkcie 7. oraz te, które znajdują się w zamieszczonym poniżej wykazie; dopuszczalne są także inne skróty, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, jednak z wyjaśnieniem ich znaczenia przy pierwszym przypadku zastosowania. Tytuły czasopism i serii wydawniczych piszemy w cudzysłowie; po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku — w: (bez nawiasów prostokątnych). Tomy, roczniki, zeszyty, numery i części periodyków i innych publikacji podajemy cyframi arabskimi.

9. Wszystkie nadesłane do redakcji teksty, odbiegające swoją zewnętrzną formą od powyższych zasad, będą zwracane Autorom do właściwego przygotowania i ponownego przepisania.

**POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII**

**KWARTALNIK
HISTORYCZNY**

Założony przez Xawerego Liskego
w 1887 roku

**ROCZNIK C
1993**

1

WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN
WARSZAWA 1993

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Jacek Banaszekiewicz (zastępca redaktora), Marian Biskup, Andrzej Brożek, Adam Galos, Antoni Gąsiorowski, Aleksander Gieysztor, Jerzy Jedlicki, Tadeusz Jędruszczak, Marcin Kamler (sekretarz), Czesław Madajczyk, Jerzy Michalski (redaktor), Jan Molenda (zastępca redaktora), Edward Potkowski, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck, Andrzej Skrzypek, Jacek Staszewski, Stanisław Trawkowski, Roman Wapiński, Marian Wojciechowski, Andrzej Wyczański, Jerzy Wyrozumski, Andrzej Zahorski, Zygmunt Zieliński

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN — WARSZAWA, MIODOWA 10

Ark. wyd. 18,5; ark. druk. 11,5. Papier offsetowy kl. III 70 g. 70 × 100. Oddano do składania w styczniu 1993 r.
Podpisano do druku w maju 1993 r. Druk ukończono w maju 1993 r.

Skład: „VARIA”. Druk i oprawa: Drukarnia — Warszawa, ul. Potażowa 8.

SPIS TREŚCI

Maja J. Gąsowska, Rozwój kultu św. Eryka w średniowiecznej Szwecji.....	3
Katarzyna Krupa, Książęta litewscy w Nowogrodzie Wielkim do 1430 roku.....	29
Jacek S. Matuszewski, Rzekomy I zjazd koszycki w 1373 roku.....	47
Jacek Laberschek, Klientela Koziegłowskich i Giebułtowskich herbu Lis od schyłku XIV do końca XV wieku.....	59
Krzysztof K. Daszyk, Stefan Buszczyński o Krakowie stańczyków.....	75
Grzegorz Ostasz, Wołyńska Okręgowa Delegatura Rządu 1942—1944. Organizacja i struktura.....	91

PRZEGLĄDY—POLEMIKI—PROPOZYCJE

Józef Matuszewski, Zdania cudzysłowiowe Długosza.....	107
Jerzy Michalski, Na marginesie reedycji <i>Sejmu Czteroletniego</i> Waleriana Kalinki	112

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Ryszard Radzik, Białorusko-polskie związki kulturowe.....	123
Ludwik Hass, Rozbrat ze starą wersją historii KPZR i ZSRR.....	130

*

P. Dymmel, Tradycja rękopiśmienna <i>Roczników</i> Jana Długosza. Studium analityczne ksiąg X—XII — Jarosław Wenta.....	136
K. Targosz, Jan III Sobieski mecenasem nauk i uczonych — Michał Komaszynski	138
G. D. Hundert, The Jews in a Polish Private Town: in the Case of Opatów in the Eighteenth Century — Anna Michalowska.....	141
200 lat Konstytucji 3 Maja. Materiały z konferencji naukowej, red. M. Pawlak — Jerzy Dygdala.....	143
Europa i świat w epoce restauracji, romantyzmu i rewolucji 1815—1849, red. W. Zajewski — Tomasz Kizwalter.....	145
K. Makowski, Rodzina poznańska w I połowie XIX wieku — Zygmunt Zieliński	147
V. Nabokov, Tamte brzegi — Halina Kiepuska.....	148
K. Stegner, Polacy-ewangelicy w Królestwie Polskim 1815—1914. Kształtowanie się środków i ich działalność społeczna i narodowa — Wiesław Cabań.....	150
M. Drozd-Piasecka, Ziemia w społeczności wiejskiej. Studium wsi południowo-wschod- niego Mazowsza (koniec XIX i XX wiek) — Włodzimierz Mędrzecki.....	152
M.d.R. Die Reichstagsabgeordnete der Weimarer Republik in der Zeit des Nationalismus. Politische Verfolgung, Emigration und Ausbürgerung 1933—1945. Eine biographische Dokumentation, wyd. M. Schumacher — Piotr Greiner.....	155
M. K. Kamiński, Od wojny do zniewolenia. Polska a Związek Sowiecki: stosunki polityczne 1939—1945 — Elżbieta Znamierowska-Rak.....	157
J. Górski, Warszawa w latach 1944—1949. Odbudowa — Hanna Szwanowska	160

KRONIKA

Polska w czasach Mieszka I (w tysiąclecie śmierci Mieszka I) — Dorota L e ś n i e w s k a.....	167
Polsko-izraelska sesja z okazji dwusetnej rocznicy wniesienia pod obrady Sejmu Wielkiego projektu ustawy „Urządzenie ludu żydowskiego w całym narodzie polskim” — Maria B o g u c k a.....	168
Konferencja o średniowiecznych rytuałach i symbolach władzy monarszej (Warszawa, 20—21 X 1992 r.) — Wojciech D r e l i c h a r z.....	169
Gospodarka i kultura jako pomost między Europą Wschodnią i Zachodnią — w związku z europejskim podręcznikiem do historii. Międzynarodowa konferencja w Königstein koło Drezna 28 X—1 XI 1992 r. — Jan M. P i s k o r s k i.....	171
Funkcje i formy placów miejskich na ziemiach polskich w XIX i XX w., Warszawa, 5 i 6 XI 1992 r. — Krzysztof D u m a ł a, Maria N i e t y k s z a.....	173

IN MEMORIAM

Bohdan Jaczewski (23 VIII 1938 — 20 VI 1992) — Stanisław M a u e r s b e r g...	177
Wojciech M. Bartel (27 XII 1923 — 2 IX 1992) — Stanisław G r o d z i s k i.....	178

WYKAZ SKRÓTÓW

AAN	— Archiwum Akt Nowych
AGAD	— Archiwum Główne Akt Dawnych
Bibl. Czart.	— Biblioteka i Archiwum Czartoryskich w Krakowie
Bibl. Kórn.	— Biblioteka Kórnicka PAN
Bibl. Nar.	— Biblioteka Narodowa w Warszawie
Bibl. Ossol.	— Biblioteka Zakładu Narodowego im. Osolińskich we Wrocławiu
Bibl. Racz.	— Miejska Biblioteka Publiczna im. E. Raczyńskiego w Poznaniu
CAW	— Centralne Archiwum Wojskowe
cz.	— część
„Czasop. Prawno-Hist.”	— „Czasopismo Prawno-Historyczne”
ibid.	— ibidem
„Kwart. Hist.”	— „Kwartalnik Historyczny”
„Kwart. HKM”	— „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
MGH SS	— <i>Monumenta Germaniae Historica Scriptorum</i>
MGH Script. rer. Ger.	— <i>Monumenta Germaniae Historica Scriptorum rerum Germanicarum</i>
MPH	— <i>Monumenta Poloniae Historica</i>
n.	— i następna (s. 53 n.)
nn.	— i następne (s. 53 nn.)
nr	— numer
op. cit.	— opus citatum
por.	— porównaj
przyp.	— przypis
„Przegl. Hist.”	— „Przegląd Historyczny”
PSB	— <i>Polski słownik biograficzny</i>
RAU	— Rozprawy Akademii Umiejętności
RDSG	— „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych”
red.	— redaktor, redakcja
rkp.	— rękopis
RPAU	— Rozprawy Polskiej Akademii Umiejętności
SPPP	— <i>Starodawne Prawa Polskiego Pomniki</i>
SSS	— <i>Słownik starożytności słowiańskich</i>
„St. Źródł.”	— „Studia Źródłoznawcze”
sygn.	— sygnatura
t.	— tom
VL	— Volumina Legum
WAP	— Wojewódzkie Archiwum Państwowe
wyd.	— wydanie, wydawca
z	— zeszyt
zob.	— zobacz

WYDAWNICTWO INSTYTUTU HISTORII PAN

Rynek Starego Miasta 29/31, 00-272

Telefony: 31-36-42 sekretariat IH PAN, fax. 31-36-42

dr Andrzej Koryn, Kierownik Działu Wydawniczego IH PAN

tel. sl.: 31-02-61 w. 57; tel. dom. 25-08-37.

Pozycje wydane:

1. „Wojna polsko-sowiecka 1920 roku. Przebieg i tło międzynarodowe”, pod red. A. Koryna, IH PAN, Warszawa 1991, cena 20 000 zł.

2. Marek M. Kamiński, „Polska i Czechosłowacja w polityce Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii 1945–1948”, IH PAN, Komitet Nauk Historycznych PAN, Warszawa 1991, cena 20 000 zł.

3. Elżbieta Znamierowska-Rakk, „Sprawa Tracji Zachodniej w polityce bułgarskiej 1919–1947”, IH PAN, Warszawa 1991, cena 30 000 zł.

4. „Polska-Bułgaria przez wieki”, pod red. W. Balceraka, IH PAN, Warszawa 1991, cena 20 000 zł.

5. „Odrodzenie państwowości i przemiany struktur społecznych w Polsce i Czechosłowacji 1918–1945. Materiały XXVII posiedzenia Komisji Historyków polskich, czeskich i słowackich”, pod red. M. Boguckiej, IH PAN, Warszawa 1991, cena 20 000 zł.

6. Stanisław Bylina, „Człowiek i zaświaty. Wizje kar pośmiertnych w Polsce średniowiecznej”, IH PAN, Warszawa 1992, cena 30 000 zł.

7. Marek M. Drozdowski, „Spór o Eugeniusza Kwiatkowskiego w polskiej historiografii i publicystyce historyczno-ekonomicznej”, IH PAN, Warszawa 1992, cena 15 000 zł.

8. Jerzy Turonek, „Odrodzenie Białorusi. Rzecz o Wacławie Iwanowskim”, WOW „Gryf” i IH PAN, Warszawa 1992, cena 30 000 zł.

9. Stanisław Salmonowicz, Ludwik Muzyczka 1900–1977 — polityk i żołnierz. Przyczynek do dziejów Armii Krajowej”, IH PAN i WOW „Gryf”, Warszawa 1992, cena 20 000 zł.

10. Stanisława Lewandowska, „Prasa okupowanej Warszawy 1939–1945”, IH PAN, Warszawa 1992, cena 40 000 zł.

11. Jan E. Zamojski, „Francja na rozdrożu 1943–1944”, IH PAN, Warszawa 1992, cena 35 000 zł.

12. Walentyna Najdus, „Zygmunt Marek — prawnik i polityk 1872–1931”, IH PAN, Warszawa 1992, cena 25 000 zł.

13. Zbigniew Wawer, „Organizacja polskich wojsk lądowych w W. Brytanii 1940–1945”, Belona i IH PAN, Warszawa 1992.

13. Andrzej Wierzbicki, „Spory o Polską duszę. Z zagadnień charakterologii narodowej w historiografii polskiej XIX i XX w.”, IH PAN, Warszawa 1992.

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Warunki prenumeraty

Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są na okresy kwartalne:

- na teren kraju — jednostki kolportażowe „RUCH” S.A. i urzędy pocztowe oddawcze, właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora, oraz doręczyciele w miejscowościach, gdzie dostęp do urzędu jest utrudniony,
 - od osób lub instytucji, zamieszkałych lub mieszczących się w miejscowościach, w których nie ma jednostek kolportażowych „RUCH”, wpłaty należy wносить do „RUCHU” S.A. Oddział Warszawa, 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28. Konto: PBK XIII Oddział Warszawa nr 370044-1195-139-11. „RUCH” S.A. zapewnia dostawę pod wskazanym adresem pocztą zwykłą w ramach opłacanej prenumeraty.
- na zagranicę — „RUCH” S.A. Oddział Warszawa, wpłaty należy wносить do „RUCHU” S.A. Oddział Warszawa, 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28. Konto: PBK XIII Oddział Warszawa nr 370044-1195-139-11. Dostawa odbywa się pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty, z wyjątkiem zlecenia dostawy pocztą lotniczą, której koszt w pełni pokrywa zleceniodawca.

Prenumerata ze zleceniem dostawy za granicę jest o 100% wyższa od krajowej.

Dostawa zamówionej prasy następuje

- przez jednostki kolportażowe „RUCH” S.A. — w sposób uzgodniony z zamawiającym,
- prenumerata pocztowa — pod wskazanym adresem, w ramach opłaconej prenumeraty.

Terminy przyjmowania przez „RUCH” S.A. wpłat na prenumeratę krajową i zagraniczną oraz przez Pocztcę Polską (tylko prenumerata krajowa):

„RUCH” S.A.	Poczta Polska
— do 20 XI na I kw. roku następnego	— do 25 XI na I kw. roku następnego
— do 20 II na II kw.	— do 25 II na II kw.
— do 20 V na III kw.	— do 25 V na III kw.
— do 20 VIII na IV kw.	— do 25 VIII na IV kw.

Bieżące i wcześniejsze numery można nabywać w Księgarni Państwowego Wydawnictwa Naukowego PWN, ul. Miodowa 10, 00-251 Warszawa. Również można je nabyć, a także zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) we Wzorcowni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa.

Subscription orders for 1993 available through the local press distributors or through the Foreign Trade Enterprise ARS POLONA, 00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7, Poland

or directly through
Polish Scientific Publishers PWN Ltd.
00-251 Warszawa, Poland
Miodowa 10 Str.
fax (48) (22) 26 09 50